

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618203549
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7618203549.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35831154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému: J. G., P. XX.X.XXXX, Y. G. XXXX/X, H. P. J., o zaplatenie 1.567,66 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 28. júla 2020 sp. zn. 9Csp/89/2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 28. júla 2020 č.k. 9Csp/89/2018-195 v časti výroku I., v ktorej bola zamietnutá žaloba o zaplatenie 740,02 € s príslušenstvom.

Z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 28. júla 2020 č.k. 9Csp/89/2018-195 v časti výroku I., v ktorej bola zamietnutá žaloba o zaplatenie 657,20 € s príslušenstvom a konanie v tejto časti z a s t a v u j e .

Stranám sporu n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 28. júla 2020 č.k. 9Csp/89/2018-195 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa pôvodný žalobca (VÚB, a.s.) domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1.567,66 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 1.9.2015 do zaplatenia a k náhrade trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 20.1.2014 bola medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., Kežmarok ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o pôžičke č. 7133154. Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver 2.000 €. Podľa zmluvy žalovaný mal pôžičku splácať v pravidelných 36 mesačných splátkach v sume po 85,22 € a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 3.067,92 €. Z vyššie uvedenej sumy uhradil žalovaný sumu 1.193,08 €. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas a preto bol vyzvaný listom zo dňa 27.6.2015 k úhrade dlžných splátok a upozornený na možnosť vyhlásenia splatnosti celého dlhu. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, bol úver dňa 19.8.2015 zosplatnený, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 28.8.2015. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 1.567,66 €.

3. Vo veci súd rozhodol opakovane po tom, ako bol zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/98/2019-110 zo dňa 29.4.2020 skorší rozsudok č.k. 9Csp/89/2018-63 zo dňa 6.12.2018 (ktorým

žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku žalobcu). Krajský súd v Košiciach dospel k názoru, že žalobou bol uplatnený nárok, ktorý ešte ku dňu podania žaloby t.j. 12.6.2018 premlčaný nebol. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 6Co/98/2019 zároveň pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 170,44 € s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 170,44 € od 1.9.2015 do zaplatenia, v ktorej časti konanie zastavil a skorší rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 6. decembra 2018 zrušil iba v prevyšujúcej časti, v ktorej vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Predmetom konania po vrátení veci tak ostala suma 1.397,22 € s príslušenstvom.

5. Po vrátení veci súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1,2,3 a 5, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1,2, § 525 ods. 1,2, § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) spolu s § 92 ods. 8 zákona č. 283/2001 Z.z. o bankách.

6. Mal za preukázané, že dňa 30.1.2014 bola medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., Kežmarok ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o pôžičke č. 7133154. Na základe zmluvy bola žalovanému schválená pôžička vo výške 2.000 €. V predmetnej zmluve o pôžičke sú uvedené tieto údaje týkajúce sa pôžičky: pôžička 2.000 €, splátka 82,82 €, splátka s poistením 85,22 €, počet splátok 36, celková čiastka 2.981,52 €, RPMN 32 %, ročná úroková sadzba 32 %, priemerná hodnota RPMN 21,09 %, celkové náklady spotrebiteľa 981,52 €, termín konečnej splatnosti január 2017.

7. Podľa žalobcom predloženého prehľadu splátok a úhrad, žalovaný pred podaním žaloby uhradil na základe predmetnej zmluvy sumu 1.567,66 €, t.j. uhradil 14 splátok po 85,22 €. Predžalobnou upomienkou zo dňa 27.6.2015 bol žalovaný predchodcom žalobcu vyzvaný k úhrade nedoplatku na splátkach v celkovej výške 272,70 €. K úhrade ktorej bol žalovaný vyzvaný bezodkladne. Vo výzve bol žalovaný upozornený, že ak k úhrade splátky splatnej v mesiaci 4/2015 nedôjde do 5.8.2015 bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Upomienka bola doručovaná žalovanému na adresu jeho bydliska a dňa 6.7.2015 bola vrátená žalobcovi ako neprevzatá v odbernej lehote. Listom zo dňa 26.8.2015 bolo žalovanému oznámené, že jeho dlh z úverovej zmluvy č. 7133154 sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Zároveň bol vyzvaný na úhradu celého dlhu vo výške 1.594,48 €. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo adresované žalovanému na adresu jeho trvalého pobytu.

8. Uznesením sp. zn. 9Csp/89/2018-168 zo dňa 6.7.2020 bola pripustená zmena strany sporu na strane žalobcu.

9. Pôvodný veriteľ Všeobecná úverová banka, a.s. postúpil pohľadávku voči žalovanému zo Zmluvy o pôžičke č. 7133154 terajšiemu žalobcovi v tomto konaní. V prvom rade sa preto súd zaoberal otázkou vecnej legitímácie žalobcu, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi pôvodným veriteľom žalovaného a žalobcom. Poukázal na to, že pôvodný veriteľ, t.j. Všeobecná úverová banka a.s., je bankou. Z uvedeného dôvodu bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné na danú vec okrem ustanovení § 525 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka aplikovať aj ustanovenie § 92 ods. 8 bankového zákona. Uvedené ustanovenie upravuje špeciálne podmienky (okrem všeobecných podmienok postúpenia pohľadávky v Občianskom zákonníku), kedy môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky bankou. V tomto smere súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo/147/2017 zo dňa 24.4.2018 podľa ktorého ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky bankou, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou sa vyžaduje v zmysle vyššie uvedených ustanovení kumulatívne splnenie týchto podmienok: a/existencia splatnej pohľadávky, b/ písomná výzva banky, c/ následné nepretržité viac ako 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením jeho záväzku voči banke.

10. Konštatoval, že k postúpeniu pohľadávky bankou žalobcovi, pokiaľ sa týka Zmluvy o pôžičke č. 7133154 zo dňa 30.1.2014 došlo ku dňu 19.9.2018, t.j. po konečnej splatnosťou celého úveru, ktorá podľa uvedenej zmluvy o pôžičke mala nastať v januári 2017.

11. K ďalšej podmienke pre cesiu bankovej pohľadávky stanovenej v ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktorou je písomná výzva banky dlžníkovi, súd uzavrel, že žalobca takýto dôkaz v konaní

nepredložil. Zo strany žalobcu bola v konaní predložená len výzva, ktorou bol žalovaný vyzvaný k úhrade omeškaných splátok úveru (predžalobná upomienka zo dňa 27.6.2015) a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.8.2015, ktorým bol žalovaný vyzvaný k úhrade celého zosplateného dlhu. Doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru žalovanému v konaní preukázané nebolo. Žalobca súdu nepredložil žiaden dôkaz o doručení, ale ani o odoslaní tohto oznámenia žalovanému. Predžalobnú upomienku zo dňa 27.6.2015 a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.8.2015 podľa súdu nemožno považovať za písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania a ktorou by bol dlžníkovi poskytnutý primeraný čas vykonať nápravu na zotrvanie vo vzťahu s bankou, s ktorou bola dojednaná finančná služba. Uvedené listiny sa totiž podľa ich obsahu týkali a vzťahovali len na predčasné zosplatenie úveru. Okrem toho, aj keď to priamo v Zákone o bankách nie je uvedené, z logiky veci vyplýva, že písomná výzva by mala byť doručovaná dlžníkovi v primeranom čase pred postúpením pohľadávky. Predložené výzvy doručované 3 roky pred účinnosťou postúpenia pohľadávky, nemožno podľa súdu prvej inštancie považovať za výzvu doručovanú v primeranom čase pred postúpením pohľadávky. S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že nedošlo k preukázaniu existencie kvalifikovanej písomnej výzvy podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách dlžníkovi.

12. Vychádzal z úvahy, že vyššie uvedené podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou podľa § 92 ods. 8 prvá veta Zákona o bankách musia byť splnené kumulatívne na to, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok. V prípade ich nedodržania prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Zo strany predchodcu žalobcu pritom neboli splnené všetky podmienky vyžadované pre postúpenie pohľadávky a preto k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu dôjsť nemohlo. Z uvedeného dôvodu súd žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu zamietol.

13. Súd poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.4.2018, podľa ktorého ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Je potrebné si uvedomiť, že oznámením postúpenia pohľadávky, ktoré je adresované dlžníkovi, dochádza v prvom rade k tomu, že postupca vyvolá zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, a zároveň berie na seba riziko vyplývajúce z toho, že i v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky splní dlžník dlh tretej osobe (postupníkovi). Samotným postúpením pohľadávky však nedochádza k inej zmene záväzku než v osobe veriteľa a v prípade, že zmluva bola neplatná, dochádza k tomu, že k veriteľovi pristupuje ďalšia osoba oprávnená prijať plnenie s účinkami i pre pôvodného veriteľa.

14. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (vychádzajúc z obsahu odvolania) a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.397,22 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 1.9.2015 do zaplatenia.

15. Odvolateľ považuje právny názor súdu prvej inštancie o nedostatku jeho aktívnej legitímácie z dôvodu neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky za nesprávny, pretože súd posudzoval postúpenie pohľadávky podľa nesprávneho právneho predpisu. Má za to, že úver žalovanému neposkytla banka, ale spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ktorá nikdy bankou nebola, a teda poskytnutý úver nebol bankovým produktom. Preto právny vzťah medzi žalovaným a pôvodným veriteľom nepodlieha právnenému režimu o bankách. Všeobecná úverová banka, a.s. je len právnym nástupcom pôvodného veriteľa, ktorý zanikol rozdelením k 31.12.2017.

16. Ďalej žalobca má za to, že aj v prípade, ak by postúpenie pohľadávky podliehalo splneniu obligatórnych podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, tieto podľa neho boli splnené. Poukázal na to, že pred postúpením pohľadávky bol žalovaný v omeškaní viac ako 90 dní napriek písomnej výzve nepretržite. V konaní bolo preukázané, že pôvodný veriteľ vyzval žalovaného na splnenie písomnou výzvou zo dňa 27.6.2015, ktorá mu bola doručená 17.7.2015, pričom tvrdenie, že výzva má byť dlžníkovi zaslaná bezprostredne pred postúpením, nemá oporu v zákone. Naopak ustálená rozhodovacia prax všeobecných súdov považuje odoslanie výzvy na zaplatenie čo i len čiastočne omeškaného peňažného záväzku kedykoľvek po vzniku tohto omeškania za splnenie tejto zákonnej podmienky.

17. Žalovaný sa k podanému odvolaniu vyjadril písomne tak, že považuje žalobcu za rozporné so zákonom, klamlivé, nekorektné, zavádzajúce a hrubo odporujúce dobrým mravom, preto žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Zároveň žiadal, aby nebol povinný uhrádzať akékoľvek súdne trovy. Okrem iného poukázal na to, že žalobca nemá bankovú licenciu, pričom podľa jeho názoru postúpenie pohľadávky banky zo spotrebiteľskej zmluvy na inú osobu, ktorá nie je bankou, je neplatné.

18. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúceho z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a dospel k záveru, že v časti výroku I., v ktorej bola zamietnutá žaloba o zaplatenie 657,20 € s príslušenstvom neboli splnené podmienky ani na potvrdenie rozsudku, ani na jeho zrušenie, preto odvolací súd v tejto časti prvý výrok rozsudku zmenil tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia (§ 388 CSP). Vo vzťahu k prevyšujúcej časti zamietavého výroku o zaplatenie 740,02 € s príslušenstvom odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť, pretože v tejto časti je rozsudok vecne správny, z ktorého dôvodu ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 23.11.2021 o 09.45 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 16.11.2021 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

20. Predmetom konania je nárok žalobcu pôvodne uplatnený jeho právnym predchodcom (VÚB, a.s.) v sume 1.567,66 € titulom zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi právnym predchodcom pôvodného žalobcu (Consumer Finance Holding, a.s.) a žalovaným dňa 30.1.2014. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 6Co/98/2019 na základe podaného odvolania zo strany žalobcu preskúmal skorší rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 6.12.2018 a pripustil späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie sumy 170,44€ s príslušenstvom, v ktorej časti zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastavil. V prevyšujúcej časti rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. Predmetom konania po vrátení veci tak ostala suma 1.397,22 € (1.567,66 € mínus 170,44 €) s príslušenstvom. Súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu (o zaplatenie 1.397,22 €) zamietol.

22. Odvolací súd dospel k záveru, že v časti výroku I., ktorým bola zamietnutá žaloba o zaplatenie 657,20 € s príslušenstvom neboli splnené zákonné podmienky na vydanie meritórneho rozsudku, nakoľko žalobca v tejto časti zobral žalobu späť.

23. Žalobca môže vziať žalobu späť (§ 144 CSP). Ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví (§ 145 ods. 1 CSP). Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí (§ 146 ods. 1 prvej vety CSP).

24. Vyššie citované zákonné ustanovenia rešpektujú žalobcu ako dominus litis (pán sporu). Žalobca disponuje konaním nielen tým, že podá žalobu, ale aj tým, že podanú žalobu môže vziať účinne späť. Ak vezme žalobca svoju žalobu späť, ide o procesný úkon voči súdu, ktorým prejavuje svoju vôľu, aby sa nekonalo a o veci meritórne nerozhodovalo. Späťvzatie žaloby, ktorého účinky nastali tým, že sa dostalo do dispozície súdu, nie je možné ďalším úkonom vziať späť a navrátiť tak konanie do pôvodného stavu. Ak teda súdu prvej inštancie dôjde účinný prejav o späťvzatí žaloby, je súd týmto procesným úkonom viazaný a okrem prípadov uvedených v § 146 ods. 1 prvej vety CSP, je povinnosťou súdu konanie zastaviť.

25. Z obsahu spisu okrem iného vyplýva, že žalobca doručil súdu dňa 26.6.2020 podanie, ktorým zobral žalobu späť v časti o zaplatenie 44,60 € z dôvodu čiastočnej úhrady zo strany žalovaného v sume 22,30 € dňa 17.5.2020 a 22,30 € dňa 15.6.2020 (č.l. 124 a 140 spisu). Podaním doručeným súdu dňa 10.7.2020 žalobca zobral žalobu späť aj v časti o zaplatenie sumy 22,30 € v dôsledku úhrady zo dňa 3.7.2020 (č.l. 171 spisu). Po týchto späťvzatiach žalobca trval na žalobe v časti istiny 1330,32 € s prísl.

26. Napokon došlo ďalším podaním žalobcu (č.l. 189 spisu) k čiastočnému späťvzatiu žaloby z dôvodu prihliadnutia na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, tak, že žalobca zobral späť žalobu aj o zaplatenie sumy 590,30 €. Spolu zobral žalobca späť žalobu o sumu 657,20 € s príslušenstvom, t.j. 44,60+ 22,30+ 590,30 € a zotrval na podanej žalobe v časti o zaplatenie sumy 740,02 € s príslušenstvom.

27. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobca súdu doručil svoj prejav o späťvzati žaloby, ktorým procesným úkonom je súd viazaný a okrem prípadov uvedených v § 146 ods. 1 prvej vety CSP je povinný konanie zastaviť. V danom prípade teda došlo k nesprávnemu procesnému postupu súdu, pokiaľ nereflektoval vyššie uvedené čiastočné späťvzatia žaloby a o týchto nerozhodol. Žalovaný nevyjadril nesúhlasné stanovisko k čiastočnému späťvzatiu (z vážnych dôvodov), preto odvolací súd v časti, v ktorej došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil tak, že pripustil späťvzatie a konanie v časti o zaplatenie sumy 657,20 € s príslušenstvom zastavil.

28. K uvedenému odvolací súd na doplnenie poukazuje na to, že žalobca v odvolaní napriek čiastočnému späťvzatiu žaloby o zaplatenie 657,20 € s príslušenstvom (keď trval na žalobe iba v časti o zaplatenie 740,02 €) požadoval, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť 1397,22 € s prísl. Tu je potrebné zdôrazniť, že nie je možné späťvzatie žaloby zobrať späť.

29. Následne predmetom odvolacieho prieskumu ostala tá časť zamietavého výroku, ktorou súd rozhodoval o uplatnenom nároku na zaplatenie sumy 740,02 € s príslušenstvom. Vo vzťahu k tejto časti zamietavého výroku odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť, pretože v tejto časti je rozsudok vecne správny

30. Žalobca uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

31. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

Odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

32. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, rozsudok náležite odôvodnil a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

33. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolacie námietky žalobcu nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

34. Odvolací súd sa stotožňuje so správnym záverom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, ktorý vyplýva z tej skutočnosti, že zmluva o postúpení pohľadávok uzatvorená medzi VUB a.s. a Intrum Slovakia, s.r.o. je neplatná v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom, konkrétne pre nedodržanie podmienok pre postúpenie pohľadávky banky tretej osobe v zmysle § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, ako to správne a výstižne uviedol súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktorá skutočnosť má za následok zamietnutie žaloby.

35. Predmetom konania v prejednávanej spore je (po čiastočnom späťvzati žaloby) zaplatenie sumy 740,02 € s prísl. titulom dlhu žalovaného zo zmluvy o splátkovom úvere, uzavretej s právnym predchodcom žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. (ktorá zanikla a jej právnym nástupcom bola VUB a.s.). Žalobca svoju aktívnu legitímáciu odvodzuje zo zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej s VUB a.s.. Žalobca je pritom nebankovým subjektom. Správne preto súd skúmal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, t.j. správne skúmal platnosť zmluvy o postúpení žalobou uplatnenej pohľadávky z hľadiska tohto zákonného ustanovenia.

36. Podľa § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť

písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

37. Uvedené zákonné ustanovenie stanovuje predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky inému subjektu, a to aj nebankovému subjektu bez súhlasu klienta, pričom musí ísť o postúpenie písomnou zmluvou, postúpená môže iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná a podmienkou postúpenia je aj omeškanie dlžníka nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

38. Súdna prax je vzácnne jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.4.2018 sp.zn. 1 Cdo 147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn. 7 Cdo 26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp.zn. 1Obdo/92/2018 etc).

39. Splnenie podmienok stanovených v § 92 ods. 8 (do 31.12.2008 ods.7) zák. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

40. V prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide aj v prejednávanej veci, súd je povinný ex offo skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 (do 31.12.2008 ods.7) zák. 483/2001 Z.z. a či je žalobca aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

41. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere a to v tom, že môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatennej pohľadávky inému subjektu ako je banka by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka. Z uvedeného zároveň vyplýva, že mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru nemôže úspešne uplatniť iný subjekt ako banka (na základe zmluvy o postúpení pohľadávky), keďže tomu bráni vyššie uvedená prekážka v možnosti postúpiť nesplatenú pohľadávku.

42. Rozborom ustanovenia ust. § 92 ods. 8 (do 31.12.2008 ods.7) zák. 483/2001 Z.z. treba dospieť k záveru, že jednoznačne definuje podmienky, za akých (ne)možno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta cit. ust. definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 OZ), z ktorých prvou je písomná výzva banky, uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky, klientovi, aby pohľadávku splnil, a druhou je nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku, zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka nebude môcť uplatniť právo postúpiť pohľadávku, a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku trval viac než jeden rok. Tretia veta cit. ust. vymedzuje povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi dokumentácie o záväzkovom vzťahu, na základe ktorého vznikla postúpená pohľadávka a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia.

43. V danom prípade žalobca ako postupník v konaní neuniesol svoje dôkazné bremeno na preukázanie svojej aktívnej legitímácie, teda vlastníctva pohľadávky, z ktorej odvodzuje svoj nárok.

44. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 92 ods. 8 zákona č. 283/2001 Z.z. o bankách a posudzoval či boli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky z veriteľa,

ktorým bola banka (VÚB, a.s.), na iný subjekt nebankového charakteru, napriek tomu, že úver bol pôvodne poskytnutý subjektom nebankového charakteru (spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s.)

45. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením odvolateľa, že právny vzťah medzi žalovaným a pôvodným veriteľom nepodlieha právnemu režimu zákona o bankách, keďže VÚB, a.s., je len právnym nástupcom pôvodného veriteľa, ktorý zanikol rozdelením k 31.12.2017 (spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s.), ktorý nikdy bankou nebol.

46. Odvolací súd vychádza z úvahy, že momentom zániku spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. rozdelením, kedy sa jeho právnym nástupcom stala Všeobecná úverová banka, a.s., sa nezmenil charakter pohľadávky, avšak zmenil sa subjekt na strane veriteľa, čo malo za následok zmenu právnej úpravy, ktorú je nevyhnutné aplikovať na vzťah veriteľa a dlžníka.

47. Momentom kedy sa veriteľom stala Všeobecná úverová banka, a.s. vzťah medzi VUB a.s. (ako veriteľom) a žalovaným (ako dlžníkom) z predmetnej zmluvy nadobudol charakter právneho vzťahu banky s klientom, ktorý podlieha režimu zákona o bankách (bez ohľadu na to, že pôvodný veriteľ, ktorý poskytol žalovanému úver nebol bankou).

48. Je potrebné zdôrazniť, že nositeľom pohľadávky sa stala banka a zákon o bankách neuvádza žiadne výnimky pre postúpenie pohľadávky v takýchto prípadoch (ak banka postupuje pohľadávku, ktorú nadobudla od nebankového subjektu). Z uvedeného dôvodu aj na daný vzťah a postúpenie pohľadávky z VÚB, a.s. na žalobcu, ktorý nie je bankou, bolo potrebné aplikovať režim v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

49. Odvolací súd považuje za správne závery súdu prvej inštancie o potrebe kumulatívneho splnenia všetkých v zákone ustanovených podmienok (existencia splatnej pohľadávky, písomná výzva banky, následne nepretržité viac ako 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením jeho záväzku voči banke) a stotožňuje sa so záverom súdu, že v danom prípade nebola splnená jedná z týchto podmienok, a to existencia písomnej výzvy banky. Žalobca takýto dôkaz v konaní nepredložil.

50. Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie má za to, že za takúto výzvu nemožno považovať predžalobnú upomienku zo dňa 27.6.2015 a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.8.2015.

51. K tvrdeniu žalobcu, že zo zákona o bankách nevyplýva výslovne potreba zaslania písomnej výzvy bezprostredne pred postúpením, a teda je možné považovať za takúto výzvu aj inú výzvu doručenú kedykoľvek po vzniku omeškania, odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že sa musí jednať o výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, t.j. o výzvu banky. Uvedené je zrejmé s účelom, ktorý je sledovaný zakotvením tejto podmienky, ktorým je poskytnúť dlžníkovi možnosť na nápravu a tým zotrvanie vo vzťahu s bankou. Iba výzva doručená bankou môže naplniť uvedený účel.

52. V danom prípade žiadna výzva zo strany banky preukázaná v konaní nebola a za takúto výzvu nemožno považovať výzvu právneho predchodcu pôvodného žalobcu (právneho predchodcu banky), ktorý nebol bankovým subjektom, a tak ako na to poukázal aj samotný žalobca, tento právny predchodca nepodliehal právnemu režimu zákona o bankách (teda jeho výzvu nemožno považovať za výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách).

53. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k správnej závere o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby voči žalovanému, lebo pohľadávka VUB a.s. zo zmluvy o splátkovom úvere voči žalovanému nebola platne postúpená vzhľadom na nesplnenie podmienok vyžadovaných § 92 ods. 8 zákona o bankách.

54. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I., v ktorej súd zamietol žalobu o zaplatenie 740,02 € s príslušenstvom, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

55. O trovách celého konania (na súde prvej inštancie aj odvolacieho konania) bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojitosti s § 255 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1,2 CSP.

56. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

57. Žaloba o zaplatenie sumy 740,02 Eur bola zamietnutá, teda v tejto časti bol žalobca neúspešný a naopak žalovaný bol úspešný.

58. V prípade zastavenia konania súd rozhoduje o trovách konania podľa ust. § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

59. Rozhodovanie o trovách konania v súvislosti so zastavením konania je tak založené na vyriešení otázky, ktorá zo sporových strán zavinila jeho zastavenie. Zavinenie na zastavení konania podľa § 256 ods. 1 CSP sa posudzuje výlučne len z procesného hľadiska, t.j. podľa procesného výsledku konania a nie podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posúdenie dôvodnosti žaloby vo veci samej (viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5MCdo 12/2008 zo dňa 14.10.2008). Preto ak žalobca vzal žalobu späť tak, ako v prejednávanej veci, z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania a v takom prípade je povinný nahradiť jeho trovy. Ak však druhá strana svojím zavinením spôsobila zastavenie konania, je povinná nahradiť protistrane trovy konania.

60. V prejednávanej veci procesne zavinil zastavenie konania žalobca tým, že zobral žalobu späť o zaplatenie sumy 170,44 Eur z dôvodu premlčania a sumy 590,30 Eur s prísl. z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. V časti späťvzatia o zaplatenie sumy 66,90 Eur bolo dôvodom späťvzatia správanie žalovaného- úhrada po podaní žaloby.

61. Pomer úspechu a neúspechu strán sporu je teda 66,90 Eur (úspech žalobcu) : 1.500,76 Eur (úspech žalovaného) čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 4,265 : 95,735. Preto žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 91,47 % (95,735 - 4,265). Žalovanému však preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

62. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).